

Rapportage 2018-2019

Rapportering

Wat is er in de rapporteringsperiode (dit betekent het voorbije kalenderjaar en het lopende jaar tot het moment van rapporteren) gedaan om een levendige toekomst te verzekeren voor uw erfgoed? Wat loopt goed en wat loopt minder goed? U hoeft niet over àlle acties even uitgebreid te rapporteren. U kiest zèlf wat voor u het meest relevant of prioritair is geweest in de rapporteringsperiode. De erfgoedzorg waar u sterker op heeft ingezet, kan u uitgebreider toelichten dan de acties die voor u minder belangrijk waren. Ook vragen wij u om telkens te duiden wat goed loopt en wat minder goed gaat.

- Het erfgoed beoefenen
De woonwagencultuur is een levenswijze die dagelijks beoefend wordt door de woonwagebewoners (voornamelijk door zij die nog in woonwagens wonen).
- Sensibilisering
Via een aantal publieksevenementen trachten we de woonwagencultuur beter bekend te maken bij de achterban, maar ook bij het ruimer publiek. In 2018 en 2019 werd er meegewerkt aan de Erfgoeddag in Limburg en West-Vlaanderen (Brugge). Infostanden met een tentoonstelling rond de geschiedenis, het erfgoed en de cultuur van de woonwagebewoners werden georganiseerd. Woonwagebewoners waren ook aanwezig om in gesprek te gaan met de bezoekers. Ook een erfgoedtentoonstelling, georganiseerd door de stad Genk in maart 2019 bracht het thema onder de aandacht van het publiek.
- Doorgeven
In het tijdschrift "De Trekhaak", een uitgave van het Minderhedenforum dat zich specifiek richt op woonwagebewoners, werden in de loop van 2018 enkele dossiers gepubliceerd over lokaal woonwagenerfgoed (de familie Triekels uit Halen en de woonwagebewoners uit Herentals). Het materiaal uit deze dossiers kwam van het erfgoedtraject dat in 2017 georganiseerd is en geleid heeft tot de erkenning als immaterieel erfgoed.
- Andere
Kim Janssens, stafmedewerker woonwagebewoners van het Minderhedenforum, heeft in 2018 intensief gewerkt aan de opmaak van een boek over de situatie van de woonwagebewoners. Ook woonwagebewoners zelf hebben aan dit boek meewerkt door verhalen te vertellen over hun situatie vroeger en nu. Het boek verscheen op 1 oktober 2019 onder de titel: "Een Leven lang opgejaagd. De plek van woonwagebewoners in Vlaanderen." Het werd uitgegeven door Lannoo Campus. In het boek krijgt de woonwagencultuur en -erfgoed ook een belangrijke plaats. Met het boek zullen in de loop van het najaar 2019 en 2020 activiteiten gepland worden voor een breed publiek.

Zijn er in de rapporteringsperiode kansen gegroeid voor het voortbestaan van uw erfgoed? (Denk hierbij bv aan trends, bewegingen of hypes, groeiende internationale aandacht, interesse vanuit het onderwijs, etc) ...

De publicatie van het boek "Een leven lang opgejaagd. De plek van woonwagebewoners in Vlaanderen." geschreven door Kim Janssens, geeft mogelijkheden om de woonwagencultuur extra in de kijker te zetten. Activiteiten met lokale partners, middenstandsorganisaties, verenigingen e.d. worden gepland voor het najaar 2019 en 2020.

Zijn er in de rapporteringsperiode bedreigingen gegroeid voor het voortbestaan van uw erfgoed? (Denk hierbij bv aan nieuwe regelgeving, veranderende publieke opinie, etc)

In 2018 heeft de Vlaamse regering maatregelen genomen om de woonwagebewoners die op een residentieel woonwagenterrein wonen (dus op een vaste standplaats) niet meer te beschouwen als een doelgroep van het integratiebeleid. Er was enkel nog beleidsaandacht voor de echte rondtrekkenden. In 2019 besliste de nieuwe Vlaamse regering om de gehele groep van woonwagebewoners te schrappen uit het beleid. We vrezen dat dit ook een invloed zal hebben op het (h)erkennen van de specifieke cultuur van woonwagebewoners door overheden (vnl. lokale overheden) en vragen ons af of dit thema nog aan bod komt van andere beleidsdomeinen zoals cultuur.

Waar zal u de komende twee jaar op inzetten om een levendige toekomst te verzekeren voor uw erfgoed? We vragen u om even vooruit te kijken en de acties op te noemen die voor u belangrijk zullen zijn in de komende rapporteringsperiode. Net zoals bij vraag 1 kiest u zèlf wat voor u het meest relevant of prioritair zal zijn in de komende rapporteringsperiode. De erfgoedzorg waar u sterk op zal inzetten, kan u uitgebreider toelichten dan de acties die voor u minder belangrijk zullen zijn.

De woonwagencultuur staat onder druk omdat de Vlaamse overheid de doelgroep niet meer erkend als een specifieke groep die beleidsaandacht nodig hebben. Hun cultuur kan hierdoor verloren gaan. Toch zullen we de maatschappij moeten overtuigen van het belang van het behoud van deze cultuur. We gaan dan ook inzetten op beeldvormingsactiviteiten (een documentaire, een debat, interviews, tentoonstellingen, gesprekken rond het boek, ...) om het publiek op een positieve manier kennis te laten maken met de woonwagencultuur. Hopelijk krijgen we het thema dan ook weer terug op de politieke agenda.